

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Практична граматики англійської мови»

Шифр
документа

СМЯ НАУ НМК
12.01.03-01-2020

Стор. 6 з 40

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра англійської філології і перекладу

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ПІДГОТОВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
з дисципліни «Практична граматики англійської мови»
спеціальності 035 «Філологія»

Укладач:

канд. філол.н., доц. Журавльова О.М.

Методичні рекомендації розглянуті та
схвалені на засіданні кафедри англійської
філології і перекладу

Протокол № ____ від «__» ____ 2020 р.

Завідувач кафедри ____ Сидоренко С.І.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
	Стор. 7 з 40		

Методичні рекомендації для студентів
з підготовки до практичних занять з навчальної дисципліни
«Практична граматики англійської мови»
для спеціальності 0.35 «Філологія»

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови» є розвиток основних граматичних вмінь і навичок, які є передумовою адекватного використання іноземної мови в усному і писемному мовленні; розвиток практичного вміння використовувати широкий спектр лексико-граматичних засобів мови для успішного спілкування іноземною; навчання студентів співвідносити граматичні закономірності рідної і іноземної мови для використання цих навичок при виконанні перекладних вправ у двох напрямках: з української мови на англійську і навпаки; сприяння розвитку професійних навичок вживання граматичних структур англійської мови в усному спілкуванні; збагачення загального лінгвістичного досвіду студентів для подальшого вдосконалення ними своїх лексико-граматичних вмінь і навичок.

Головним завданням вивчення дисципліни є формування практичних знань з граматичної будови англійської мови, необхідних для підготовки вчителя англійської мови, формування навичок граматично правильного англійського мовлення в усних та письмових формах.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №1 «Іменник. Артикль. Займенник. Числівник. Прикметник. Прислівник» студент повинен:

Знати:

- особливості функціонування іменника, артикля, займенника, числівника, прикметника, прислівника в англійській мові.

Вміти:

- застосовувати вивчений граматичний матеріал у письмовому мовленні.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №2 «Видо-часові форми дієслова» студент повинен:

Знати:

- особливості англійського дієслова;
- типи питальних речень, способи їх утворення;
- дієслівні форми для вираження всіх часів активного стану;

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
		Стор. 8 з 40	

- всі дієслівні форми для вираження часів пасивного стану.

Вміти:

- правильно вживати часові форми дієслова активного стану;
- знаходити в контексті часи пасивного стану, правильно вживати часові форми пасивного стану;
- ставити питання різних типів: загальні, альтернативні, розділові, спеціальні, питання до підмета.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №3 «Умовний спосіб дієслова» студент повинен:

Знати:

- теоретичний матеріал про умовний спосіб, зокрема Conditional Mood, та його вживання у простих і складнопідрядних реченнях;
- теоретичний матеріал про умовний спосіб, зокрема Subjunctive II, у простих та складнопідрядних реченнях.

Вміти:

- застосовувати вивчений граматичний матеріал у письмовому та усному мовленні;
- робити граматичний розбір складнопідрядних речень, до складу яких входить умовний стан, зокрема Suppositional Mood, Subjunctive I.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №4 «Модальні дієслова» студент повинен:

Знати:

- теоретичний матеріал про модальні дієслова, їхні функції та способи перекладу засобами української мови.

Вміти:

- правильно вживати модальні дієслова у підготовленому та непередготовленому мовленні;
- визначати значення модального дієслова у реченні.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального модуля №5 «Неособові форми дієслова» студент повинен:

Знати:

- теоретичний матеріал про неособові форми дієслова: герундій, інфінітив та форми дієприкметника, їх синтаксичні функції в реченні та способи їх перекладу засобами української мови;
- предикативні конструкції з інфінітивом, герундієм та формами дієприкметника та способи їх перекладу.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
		Стор. 9 з 40	

Вміти:

- правильно вживати неособової форми дієслова у підготовленому та непідготовленому мовленні;
- визначати функцію неособового дієслова у реченні.

У результаті засвоєння навчального матеріалу навчального **модуля №6 «Речення»** студент повинен:

Знати:

- комунікативні типи речень в англійській мові;
- основні моделі простого речення, головні члени речення, порядок слів у простому розповідному реченні, особливості безособового речення;
- характерні риси складно-сурядного речення, види зв'язку в складно-сурядних реченнях;
- характерні риси складно-підрядного речення, види складно-підрядних речень та речень зі змішаними типами зв'язку;
- загальні відомості про сполучники, за допомогою яких вводиться підрядне речення.

Вміти:

- робити лексико-граматичний аналіз простого та складно-сурядного речення;
- робити лексико-граматичний аналіз складно-підрядного речення.

Зміст модулів

Модуль 1. Іменник. Артикль. Займенник. Числівник. Прикметник та прислівник.

Іменник як частина мови. Види іменників. Морфологічні та синтаксичні характеристики іменника. Граматична категорія числа: формальне вираження та функціонування у мовленні. «Неправильні» форми множини. Граматична категорія відмінку. Присвійний відмінник іменників. Функціонування іменника у функції означення.

Види артиклів в англійській мові. Вживання неозначеного артикля. Вживання означеного артикля. Відсутність артикля. Особливості перекладу артикля українською мовою.

Займенник як частина мови. Класифікація займенників в англійській мові. Особові займенники: граматичні категорії та функціонування у мовленні. Присвійні займенники. Зворотні займенники. Вказівні займенники. Питальні займенники. Відносні займенники. Зворотні займенники. Безособові

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматика англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
		Стор. 10 з 40	

займенники. Означальні та неозначені займенники. Заперечні займенники. Кількісні займенники. Узгодження з іменником в реченні.

Числівник як частина мови. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Дробові числівники. Дати. Відсотки. Телефонні номери. Міри ваги, довжини, швидкості, об'єму тощо.

Прикметник як частина мови. Ступені порівняння прикметників. Порядок прикметників у реченні.

Прислівник як частина мови. Ступені порівняння прислівників. Порядок прислівників у реченні.

Модуль 2. Видо-часові форми дієслова.

Утворення та вживання форм теперішнього часу: Present Simple Tense, Present Progressive Tense, Present Perfect Tense, Present Perfect Progressive Tense. Утворення та вживання форм минулого часу: Past Simple Tense, Past Progressive Tense, Past Perfect Tense, Past Perfect Progressive Tense. Утворення та вживання форм майбутнього часу: Future Simple Tense, Future Progressive Tense, Future Perfect Tense, Future Perfect Progressive Tense. Future in the Past. Інші граматичні засоби вираження майбутньої дії.

Утворення та вживання дієслівних форм пасивного стану. Пасив стану. Функціональний статус пасивних форм у сучасній англійській мові. Переклад англійських пасивних форм українською.

Модуль 3. Умовний спосіб дієслова.

Утворення форм умовного способу в англійській мові. Форми умовного способу в умовних реченнях, що виражають гіпотетичну умову щодо теперішнього/майбутнього часу. Форми умовного способу в умовних реченнях, що виражають нереальну умову щодо минулого.

Форми умовного способу в «змішаних» умовних реченнях. Вживання форм Conditional Mood.

Вживання форм Subjunctive I. Вживання форм Subjunctive II. Вживання форм Suppositional Mood. Особливості вживання форм умовного способу в британському та американському варіантах англійської мови.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
		Стор. 11 з 40	

Модуль 4. Модальні дієслова.

Вживання модального дієслова CAN. Ідіоматичні вирази з модальним дієсловом CAN. Функціональні еквіваленти CAN. Переклад присудка з модальним дієсловом CAN українською.

Вживання модального дієслова MAY. Ідіоматичні вирази з модальним дієсловом MAY. Переклад присудка з модальним дієсловом MAY українською.

Вживання модального дієслова MUST. Переклад присудка з модальним дієсловом MUST українською. Вживання модального дієслова TO HAVE TO.

Вживання модального дієслова TO BE TO.

Вживання модальних дієслів SHOULD, OUGHT TO.

Вживання модального дієслова NEED.

Функціональна специфіка вираження значення необхідності модальними дієсловами. Особливості перекладу модальних присудків з дієсловами TO HAVE TO, TO BE TO, SHOULD, OUGHT TO, NEED українською. Вживання модального дієслова SHALL. Вживання модального дієслова WILL. Вживання модального дієслова WOULD. Вживання модального дієслова DARE. Функціонально-стилістичні особливості вживання дієслів SHALL, DARE в сучасній англійській мові.

Модуль 5. Неособові форми дієслова.

Форми інфінітиву в англійській мові. Морфолого-синтаксичні характеристики інфінітиву в англійській мові. Синтаксичні функції інфінітиву в реченні. Предикативні конструкції з інфінітивом. Переклад синтаксичних конструкцій з інфінітивом. Форми герундія в англійській мові. Морфолого-синтаксичні характеристики герундія в англійській мові. Синтаксичні функції герундія в реченні. Предикативні герундіальні конструкції. Переклад синтаксичних конструкцій з герундієм. Форми дієприкметника в англійській мові. Морфолого-синтаксичні характеристики дієприкметника в англійській мові. Синтаксичні функції дієприкметника в реченні. Предикативні конструкції з дієприкметником. Переклад синтаксичних конструкцій з дієприкметником.

Модуль 6. Речення.

Класифікації англійських речень. Комунікативні типи речень. Структурні типи речень. Односкладні / двоскладні речення. Повні / еліптичні речення. Номінативні / дієслівні речення. Безособові речення в англійській мові.

Структура простого речення. Члени речення: підмет, присудок, додаток, означення, обставина. Порядок слів в англійському реченні. Інверсія. Структурні типи складних речень. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Сполучники та сполучникові слова. Типи підрядних речень в англійській мові. Структурний аналіз англійських складних речень.

Основні компоненти навчального процесу:

- опрацювання граматичного матеріалу.

LEXICO-GRAMMATICAL ANALYSIS OF THE TEXT

1. Introduction of a text.

- the title of the text is
- it is an extract from a book by
- the text is presented in the form of a dialogue (a narration)
- the text is about, it tells us about (the main idea of the text)
- if it is a dialogue, retell it in indirect speech.

2. Lexico-grammatical analysis of a text.

- Read the passage containing the words under analysis; translate it.
- Read the sentence containing the words under analysis; point out the word.
- Say what part of speech it is & in what meaning the word is used. Paraphrase the sentence using the synonyms of the word (if possible).
- Speak about the word in more detail (its meanings: primary & one of the secondary; derivatives; corresponding verbs/nouns; synonyms; antonyms; idiomatic expressions or proverbs).
- If it is a verb: transitive or intransitive; regular or irregular (its forms); in what tense form it is used in the text.
- If it is a noun: countable or uncountable; the use of articles, prepositions (if necessary).

Words & expressions used to analyze the text.

Verb: regular/irregular; transitive/intransitive

Noun: countable/uncountable/prefix; a word combination, a set expression;

- the word corresponds to the Russian
- the derivatives of the word are

- the noun "waiter" is derived from the verb "to wait" by means of the suffix "-er".
- the corresponding verb/noun is
- the Russian for "waiter" is
- I'd like to draw your attention to the word "waiter".
- In this text the word "waiter" is of interest for me.
- I'd like to pay attention to the use of the definite article with the word
- I'd like to draw your attention to the use of articles.
- the primary meaning of the word is
- the secondary meaning is
- in the sentence the word is used in its primary meaning/in the meaning of
- this verb is transitive/intransitive; this verb is used transitively/intransitively.
- the word under analysis is a noun/verb/ect.

Example of the analysis of the text.

1. The title of the text is "Meals". It is presented in the form of a dialogue. The text is about a breakfast in the Smith's family. The Smith's are at table now. (Retell the text in indirect speech)
2. In this passage the word "breakfast" is of interest for me. It is a countable noun. It has only one meaning: "first or morning meal". So we can paraphrase the sentence: "They are having breakfast" as: "They are having a morning meal".

I'd like to draw your attention to the following expressions: "to have breakfast", which means "to have a morning meal" & corresponds to the Russian "завтракать".

We should mind the use of the zero article in this expression & in the expressions "to have dinner", "to have supper".

I'd also like to say a few words about the use of the prepositions with the words: "breakfast", "dinner", "supper"...

We should mind the absence of articles in these prepositional phrases.

PARTS OF SPEECH - ЧАСТИНИ МОВИ

1. Noun (N) – іменник
2. Adjective (Adj) – прикметник
3. Verb (V) – дієслово
4. Adverb (Adv) – прислівник
5. Article – артикль
6. Pronoun (Pron.) – займенник

7. Conjunction (Conj) – сполучник
8. Preposition (Prep., Prp) – прийменник
9. Interjection (Int) – вигук
10. Numeral(s) (Num) – числівник
11. Particle (Part) – частка

THE PARTS OF THE SENTENCE – ЧЛЕНИ РЕЧЕННЯ

1. Subject (S) — Підмет
2. Predicate (P) — Присудок
3. Object (O) - Додаток
4. Adverbial modifier (Ad) — Обставини
5. Attribute (Attr) - Означення

THE SCHEME OF GRAMMAR ANALYSIS

1. *According to the purpose of utterance* it is ... (a declarative, interrogative, exclamatory, imperative) sentence.
2. *According to the grammar structure* it is a simple (extended, unextended) / composite (complex, compound) sentence.
3. *The main clause* is ...
4. *The subject of the principle clause* is..... . It is expressed
  - by the noun in the Common case, Singular/Plural.
  - by the Personal pronoun in the Nominative case, the 1st , the 3rd person Singular / Plural;
  - by the numeral, the substantivized adjective, the gerund, the infinitive, etc.
5. *The predicate of the principal clause* is ..... . This is
  - a *Simple Verbal Predicate*, expressed by the regular or the irregular verb “to ... “ in .... Tense, Active/Passive Voice, the Indicative Mood.
    - E.g.:* My brother studies at the institute. He had dinner at the canteen.
  - a *Compound Nominal Predicate*, expressed by the link-verb “to be” (to feel, to look, to get, etc.) in .... Tense, ... mood and the Predicative, expressed by the noun (Common Case, Singular or Plural) / by the Adjective (Positive, Comparative or Superlative degree) / by the numeral, the gerund, the infinitive.
    - E.g.:* He is student. I feel happy. The book is interesting;
  - a *Compound Verbal Predicate*, expressed by a modal verb and the infinitive or a modal equivalent (have to, will) / Aspective (to begin , to start, to go on, to continue, to stop, to finish, to give up) and the infinitive or the gerund.
    - E.g.:* He can speak English. They will have to do it tomorrow. He began to read at the age of 4. We begin reading now.

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Практична граматики англійської мови»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 12.01.03-01-2020
		Стор. 15 з 40	

6. *The Secondary Parts of the Sentence* are:

- the Object (Direct, Indirect, Prepositional) is expressed by the noun (Common case, Singular or Plural) / by the personal pronoun in the Objective Case / by the numeral / by the infinitive pronoun.

E.g.: the guide showed us the Gogol museum at the institute.

- the Attribute (to the Subject, to the Object, to the noun as a part of the adverbial modifier, the noun-predicative) that is expressed by the adjective (in the positive, Comparative or Superlative degree)/ by the possessive pronoun (the conjoint form)/ by the numeral/ by the infinitive/ by the participle 1,2.

- the Adverbial Modifier (of time and frequency, place and direction, manner and comparison, cause or reason, condition, purpose).

E.g.: The students attend the lab every day.

7. *The subordinate clause is.....* . The main (principle) clause and the subordinate clause are linked together *asyndetically* / *syndetically* by means of the *conjunctions.....*